


# BIULETYN INFORMACYJNY INSTYTUTU ŁĄCZNOŚCI

Nr 4/2008

## Reformy regulacyjne 2007 dla rynku komunikacji elektronicznej – zmienione wnioski Komisji Europejskiej

Franciszek Kamiński



*W numerze 4/2008 „Biuletynu Informacyjnego” zamieszczono artykuł, w którym omówiono aktualny stan prac nad pakietem reform regulacyjnych 2007 dla rynku komunikacji elektronicznej. Pakiet ten przechodzi procedurę legislacyjną. Pierwotne propozycje zawarte we wnioskach Komisji Europejskiej z listopada 2007 r. zostały rozpatrzone przez Parlament Europejski i przyjęte z poprawkami, ujętymi w rezolucjach legislacyjnych we wrześniu 2008 r. (pierwsze czytanie). 7 listopada 2008 r. Komisja zgłosiła zmienione wnioski, w których ustosunkowała się do propozycji Parlamentu, adaptując część z nich do pakietu reform 2007. W opracowaniu podano charakterystykę zmienionych wniosków Komisji Europejskiej, zwracając główną uwagę na odrzucone i znacznie zmienione propozycje Parlamentu.*

Opracowanie:

**Zakład Problemów Regulacyjnych  
i Ekonomicznych (Z-11)**

Kierownik Zakładu: mgr Mirosław Fereniec

tel.: (+48) 22 5128 626

faks: (+48) 22 5128 714

e-mail: [M.Fereniec@itl.waw.pl](mailto:M.Fereniec@itl.waw.pl)

**Autor:**

dr hab. inż. Franciszek Kamiński

tel.: (+48) 22 5128 417

e-mail: [F.Kaminski@itl.waw.pl](mailto:F.Kaminski@itl.waw.pl)



---

## **Spis treści**

---

1. Wprowadzenie	3
2. Sprawa powołania Organu Europejskich Regulatorów Telekomunikacji	3
3. Sprawa zmian dyrektywy ramowej oraz dyrektyw o dostępie i zezwoleniach	6
4. Sprawa zmian dyrektyw o usłudze powszechnej i ochronie prywatności	11
5. Uwagi końcowe	15
Wykaz literatury	17



## Reformy regulacyjne 2007 dla rynku komunikacji elektronicznej – zmienione wnioski Komisji Europejskiej

### 1. Wprowadzenie

Pakiet reform regulacyjnych 2007 przechodzi procedurę legislacyjną [6–9]. Pierwotne propozycje zawarte we wnioskach Komisji Europejskiej [14–16] zostały rozpatrzone przez Parlament Europejski (pierwsze czytanie) i przyjęte z poprawkami, ujętymi w rezolucjach legislacyjnych [11–13]. 7 listopada 2008 r. Komisja zgłosiła zmienione wnioski [17–19], w których ustosunkowała się do propozycji Parlamentu, adaptując część z nich do pakietu reform 2007.

W artykule podano charakterystykę zmienionych wniosków Komisji Europejskiej, zwracając główną uwagę na odrzucone i znacznie zmienione propozycje Parlamentu. Takie podejście ułatwi zrozumienie kierunku zmian w regulacjach rynku komunikacji elektronicznej, reprezentowanego przez Komisję Europejską.

### 2. Sprawa powołania Organu Europejskich Regulatorów Telekomunikacji

7 listopada 2008 r. Komisja Europejska zaprezentowała poprawiony wniosek w sprawie rozporządzenia ustanawiającego Europejski Urząd ds. Rynku Łączności Elektronicznej [19]: *Zmieniony wniosek: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające Europejski Urząd ds. Rynku Łączności Elektronicznej* (przedstawiony przez Komisję na mocy art. 250 ust. 2 Traktatu WE), 2007/0249 (COD), KOM(2008) 720 wersja ostateczna, Bruksela, dnia 5.11.2008.

Przedstawiając zmieniony wniosek, Komisja miała na celu dostosowanie pierwotnego wniosku [16] w zakresie niektórych zagadnień, zgodnie z propozycjami Parlamentu Europejskiego zawartymi w rezolucji legislacyjnej [13]: *Rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Europejski Urząd ds. Rynku Łączności Elektronicznej* (COM(2007)0699 – C6-0428/2007 – 2007/0249(COD)), P6\_TA-PROV(2008)0450.

Komisja przyjęła 75 poprawek, odrzuciła 57, a 32 poprawki przyjęła częściowo lub zakwalifikowała do przeformatowania.

Komisja zaaprobowała propozycję powołania nowego ciała o nazwie „Organ Europejskich Regulatorów Telekomunikacji” (*the Body of European Regulators in Telecom*) w miejsce Urzędu ds. Rynku [19]: „Komisja zgadza się co do zasady, że należy ustanowić organ różniący się od pierwotnie zaproponowanego Urzędu, dlatego zgadza się na wszystkie poprawki dotyczące zmiany nazwy. Komisja proponuje utworzyć Organ Europejskich Regulatorów Telekomunikacji („Organ”).” Należy za-

uważyć, że Komisja nie korzysta z nazwy BERT, która występuje w dokumentach Parlamentu, a zamiast niej posługuje się skrótem Organ.

Większość poprawek i zastrzeżeń Komisji wobec propozycji Parlamentu wynika z niedostatecznie jasnego umiejscowienia Organu w strukturze instytucjonalnej Wspólnoty. Komisja stwierdza, że *„Podejście przyjęte przez Parlament wzbudza szereg wątpliwości prawnych, instytucjonalnych i budżetowych. Należy w sposób bardziej szczegółowy zastanowić się nad dokładną strukturą przewidzianą przez Parlament, w szczególności celem zabezpieczenia kompetencji Wspólnoty i roli Komisji przy jednoczesnym zapewnieniu niezależności krajowych organów regulacyjnych.”* Ze swej strony Komisja nakłada pewne ograniczenia na uprawnienia i zadania nowego ciała, tak aby nie wchodziło ono w jej kompetencje i nie ograniczało jej uprawnień decyzyjnych. W artykule 1 ust. 3 [19] następująco ujęto funkcje tego organu:

*„Organ realizuje swoje zadania we współpracy z krajowymi organami regulacyjnymi i Komisją.*

*Organ pełni rolę płaszczyzny wymiany informacji i podejmowania spójnych decyzji przez krajowe organy regulacyjne. Organ zapewnia wsparcie organizacyjne procesu decyzyjnego krajowych organów regulacyjnych. Ponadto Organ doradza Komisji i wspiera krajowe organy regulacyjne we wszystkich kwestiach pozostających w zakresie zadań powierzonych krajowym organom regulacyjnym na mocy dyrektywy ramowej i dyrektyw szczegółowych.”*

W celu zwiększenia wpływu Wspólnoty na działalność Organu Europejskich Regulatorów Telekomunikacji należało to nowe ciało w odpowiedni sposób umiejscowić w systemie instytucjonalnym UE. Służy temu wniosek Komisji o przywrócenie w strukturze Organu Rady Administracyjnej (skreślonej uprzednio przez Parlament) oraz o przyjęcie odmiennej zasady finansowania. W dokumencie [19] ujęto to następująco: *„Komisja nie może zgodzić się na skreślenie odniesienia do Rady Administracyjnej, która gwarantuje „podejście wspólnotowe”. Dokładną strukturę Organu należy zaprojektować w taki sposób, aby zabezpieczone były kompetencje Wspólnoty i rola Komisji przy jednoczesnym zapewnieniu niezależności krajowych organów regulacyjnych.”* Rada Administracyjna ma liczyć 12 członków, przy czym połowę jej składu ma powoływać Komisja, a pozostałych członków – Rada Organów Regulacyjnych spośród szefów lub nominowanych przedstawicieli wysokiego szczebla regulatorów telekomunikacji w państwach członkowskich. Komisja nie wyraziła zgody na strukturę zaproponowaną przez Parlament, a w szczególności na skreślenie odniesienia do Rady Administracyjnej w poprawkach wymienionych w dokumencie [19] oraz zastąpienie tego odniesienia odniesieniem do Rady Organów Regulacyjnych. Komisja postuluje, aby odniesienia do Rady Organów Regulacyjnych w tych poprawkach zmienić na odniesienia do Rady Administracyjnej oraz przywrócić art. 27

i art. 28 z pierwotnego wniosku [16], konkretyzujące rolę i zadania Rady Organów Regulacyjnych. Rada Administracyjna i dyrektor zarządzający, wybierany przez Radę Administracyjną przy udziale Rady Organów Regulacyjnych, mają odpowiadać za prawidłowe bieżące funkcjonowanie nowego ciała.

W kwestii finansowania Organu Europejskich Regulatorów Telekomunikacji Komisja uważa, że *„Wkład finansowy krajowych organów regulacyjnych może zostać zaakceptowany pod warunkiem, że wkłady takie będą dobrowolne, jak pierwotnie zaproponowano we wniosku Komisji. Gdyby wkłady te miały być obowiązkowe, niektóre krajowe organy regulacyjne mogłyby mieć trudności z wnoszeniem wkładu w finansowanie Organu, ponieważ ich zasoby finansowe są niewielkie.”* Z tego względu znaczna część wydatków ma być pokrywana przez dotację Wspólnoty, a regulatorzy krajowi będą partycypowali w kosztach, wnosząc dobrowolny wkład oraz delegując ekspertów do pracy w nowym organie.

Pewnej korekcie uległy szczegółowe obowiązki Organu. Zdaniem Komisji [19], powinien on zarządzać bazą danych dotyczącą *roamingu* w telefonii ruchomej (art. 20):

*„Organ odpowiada za zarządzanie i upublicznianie bazy danych dotyczących wysokości opłat za usługi łączności głosowej i transmisji danych pobieranych od użytkowników telefonii komórkowej podczas roamingu w obrębie Wspólnoty, w tym, w odpowiednich przypadkach, szczególnych kosztów związanych z realizacją i odbiorem połączeń roamingowych w najbardziej oddalonych regionach Wspólnoty. Organ monitoruje zmiany wysokości tych opłat i publikuje roczne sprawozdanie na ten temat.”*

Formułując zadania dla nowego ciała, przy opracowywaniu wspólnego podejścia regulacyjnego na rynku wspólnotowym, Komisja proponuje nie posługiwać się terminem „globalne usługi telekomunikacyjne”, a korzystać z terminu „transgraniczne usługi biznesowe”.

Zdaniem Komisji, nowy organ ma odgrywać ograniczoną rolę w kwestiach związanych z widmem, bez udzielania porad Zespołowi ds. Polityki Spektrum Radiowego (RSPG) oraz Komitetowi ds. Spektrum Radiowego (RSC), jak to proponował Parlament w art. 10 ust. 1 [13], *„ponieważ udzielanie porad grupie doradczej i komitetowi nie jest właściwe.”*

Komisja Europejska nie wyraziła zgody na ograniczenie mandatu Organu Europejskich Regulatorów Telekomunikacji do 31.12.2013 r., z możliwością jego przedłużenia – po dokonaniu przeglądu działalności Organu – do dnia 1 stycznia 2014 r., jak to proponował Parlament.

Na podstawie analizy tekstu dokumentu [19] dochodzi się do wniosku, że pomimo jednakowej nazwy koncepcje funkcjonowania Organu Europejskich Regulatorów Telekomunikacji w wersji Parlamentu i Komisji są rozbieżne. Wersja parlamentarna kładzie nacisk na pełną niezależność tego organu względem Komisji Europejskiej.

Traktuje to ciało jako reprezentanta interesu krajowych regulatorów rynku komunikacji elektronicznej, upoważnionego w pierwszej instancji do zajmowania rozstrzygającego stanowiska w spornych kwestiach regulacyjnych (dobór środka zaradczego, separacja funkcjonalna), w odniesieniu do których Komisja nie ma upoważnienia decyzyjnego w ramach pakietu regulacyjnego 2002.

Koncepcja Komisji jest bardziej zbliżona do koncepcji Urzędu we wniosku [16], którego rola sprowadza się przede wszystkim do funkcji doradczej, bez istotnego wpływu na finalne rozstrzygnięcia regulacyjne. Takie usytuowanie Organu jest szczególnie dobrze widoczne w zmienionym wniosku [17].

### **3. Sprawa zmian dyrektywy ramowej oraz dyrektyw o dostępie i zezwoleniach**

6 listopada 2008 r. Komisja Europejska zaprezentowała poprawiony wniosek w sprawie zmian w dyrektywie ramowej oraz dyrektywach szczegółowych o dostępie i zezwoleniach [17]: *Zmieniony wniosek: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywy 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, 2002/19/WE w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń i 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej* (przedstawiony przez Komisję), 2007/0247 (COD), KOM(2008) 724 wersja ostateczna, Bruksela, dnia 6.11.2008.

Przedstawiając zmieniony wniosek, Komisja miała na celu dostosowanie pierwotnego wniosku [14] w zakresie niektórych zagadnień, zgodnie z propozycjami Parlamentu Europejskiego zawartymi w rezolucji legislacyjnej [11]: *Rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywy 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, 2002/19/WE w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń i 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej* (COM(2007)0697 – C6-0427/2007 – 2007/0247(COD)), P6\_TA-PROV(2008)0449.

Komisja przyjęła 31 poprawek, odrzuciła 46, a 49 poprawek przyjęła częściowo lub zakwalifikowała do przeformatowania.

Zmiany wprowadzone do propozycji Parlamentu Europejskiego są dwójakiego rodzaju. Jedne z nich zmierzają do lepszego ujęcia intencji wnioskodawcy, tj. Parlamentu, a drugie – służą przywróceniu, niekiedy w innym ujęciu, podstawowych treści pierwotnego wniosku Komisji [14]. Główne zmiany dotyczą uprawnień Komisji wobec regulatorów krajowych, roli Organu Europejskich Regulatorów Telekomunikacji w postępowaniu regulacyjnym, zawężenia kręgu adresatów o inwestycjach i ryzyku inwestycyjnym oraz ogólnych wytycznych dotyczących polityki regulacyjnej w sektorze komunikacji elektronicznej.

W zmienionym wniosku Komisja [17] starannie usunęła lub przeredagowała te propozycje Parlamentu, które stanowiły przeszkodę w rozszerzeniu jej uprawnień decyzyjnych wobec krajowych regulatorów rynku komunikacji elektronicznej. Z preambuły usunięto motyw 3i:

*„(3i) Przy podejmowaniu działań na mocy niniejszej dyrektywy Komisja powinna uwzględnić stanowiska krajowych organów regulacyjnych i zainteresowanych stron z sektora, korzystając z efektywnych konsultacji zapewniających przejrzystość i współmierność. Komisja powinna opublikować szczegółowe dokumenty konsultacyjne, wyjaśniające różne rozważane sposoby działania, a stronom zainteresowanym z sektora należałoby udzielić rozsądnego terminu na udzielenie odpowiedzi. Po przeprowadzeniu konsultacji i rozważeniu odpowiedzi Komisja powinna podać powody podjętej decyzji w oświadczeniu, które powinno zawierać opis sposobu uwzględnienia stanowisk respondentów.”*

Przeredagowano art. 7a (dyrektywa ramowa) „Procedura dotycząca spójnego stosowania środków naprawczych” w ten sposób, aby – z jednej strony – przywrócić wnioski Komisji w sprawie uprawnienia do podejmowania decyzji zobowiązującej regulatora krajowego do zmiany lub wycofania projektowanego środka naprawczego, a – z drugiej strony – ograniczyć rolę Organu Europejskich Regulatorów Telekomunikacji w postępowaniu. W szczególności usunięto zapis, aby regulator krajowy mógł przyjąć projektowany środek na podstawie pozytywnej opinii Organu, pomimo zastrzeżeń ze strony Komisji<sup>1</sup>, a także wyłączono z tej procedury postępowanie w przypadku nakładania obowiązku separacji funkcjonalnej (art. 13a dyrektywy o dostępie), co doprowadziło do wyeliminowania Organu z udziału w tym postępowaniu. Podobny skutek ma odrzucenie poprawki 54 do art. 7a ust. 1 dyrektywy ramowej: „1. Komisja może, uwzględniając w jak największym stopniu opinię BERT [Organu – FK], ustanowić zalecenia lub wytyczne w odniesieniu do art. 7”.

W ramach kompromisu, Komisja zgodziła się na skreślenie ust. 8 w art. 7 oraz ust. 7 akapit drugi w art. 16 dyrektywy ramowej, które zawierają wnioskowane przez nią uprawnienia do wymagania od regulatora krajowego nałożenia szczegółowego obowiązku.

W sprawie regulacyjnego wspierania inwestycji w nowe sieci i innowacje Komisja stoi na stanowisku, że zapisy na ten temat, proponowane przez Parlament, nie mogą obejmować operatorów o znaczącej pozycji rynkowej (SMP – *Significant Market Power*). Postanowienia dyrektywy nie powinny naruszać szerszych uprawnień regu-

<sup>1</sup> Należy zauważyć, że w chwili obecnej Komisja nie ma prawa weta wobec projektowanych środków naprawczych. Propozycja Parlamentu zmierza do tego, aby ochronić regulatorów przed bezpośrednią ingerencją Komisji przez wprowadzenie dodatkowej kontroli ze strony niezależnego Organu Europejskich Regulatorów Telekomunikacji. Dopiero w przypadku jednomyślności Komisji i tego organu można by było skorzystać z prawa weta Komisji. Należy też dodać, że Organ Europejskich Regulatorów Telekomunikacji w wersji Komisji nie jest identyczny w swej niezależności z Organem w wersji parlamentarnej, pomimo takiej samej nazwy.

latorów krajowych w zakresie nakładania na operatorów SMP dodatkowych wymogów, które mogą objąć współużytkowanie ciemnych światłowodów oraz dostarczenie oferty ramowej w celu zagwarantowania dostępu do swoich urządzeń. Wobec tych operatorów obowiązuje wykładnia art. 13 ust. 1 dyrektywy o dostępie, zgodnie z którą metoda kalkulacji kosztów w odniesieniu do regulowanych cen dostępu uwzględnia ryzyko poniesione w związku z inwestycjami w infrastrukturę przez dostosowanie (za pośrednictwem premii za ryzyko) do minimalnej stopy zwrotu zainwestowanego kapitału.<sup>2</sup> W praktyce oznacza to, że podmioty ubiegające się o uzyskanie dostępu wnoszą wkład finansowy na rzecz ryzyka ponoszonego przez operatora przeprowadzającego inwestycję.

Komisja nie podzieliła opinii Parlamentu o potrzebie uwzględniania zróżnicowanych krótko- i długoterminowych porozumień o dzieleniu się ryzykiem inwestycyjnym i usunęła ten fragment ust. 1 oraz ust. 4a z art. 13 dyrektywy o dostępie. Jej zdaniem, przepisy dotyczące umów krótko- i długoterminowych są nieproporcjonalne i mogłyby doprowadzić do stworzenia barier prawnych dla wejścia na rynek, które utrudniałyby konkurencję i inwestowanie w infrastrukturę.

Ogólnie można powiedzieć, że zdaniem Komisji nowelizacja pakietu regulacyjnego nie powinna spowodować złagodzenia otoczenia prawnego dla działalności operatorów o znaczącej pozycji rynkowej. Świadczą o tym postanowienia w sprawie separacji funkcjonalnej i finansowych aspektów dostępu do nowych inwestycji, jak i wniosek Komisji, aby skreślić poprawkę 97 dotyczącą art. 8 ust. 2 dyrektywy o dostępie, która zawiera zwrot „w razie potrzeby”:

*„2. Jeżeli, w wyniku analizy rynku przeprowadzonej zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), dany operator został wskazany jako posiadający znaczącą pozycję na danym rynku, stosownie do okoliczności, krajowe organy regulacyjne, **w razie potrzeby**, nałożą na niego obowiązki wymienione w art. 9–13 niniejszej dyrektywy, zgodnie z procedurą ustanowioną w art. -7a dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).”*

Parlamentarna redakcja tego ustępu stanowiła propozycję odejścia od prawnego przymusu nakładania obowiązków regulacyjnych na operatorów SMP, co nie zostało zaakceptowane przez Komisję.

Komisja w [17] odrzuciła następujące propozycje Parlamentu dotyczące preambuły, które zawierały ogólne wytyczne do polityki regulacyjnej na rynku komunikacji elektronicznej:

- *„(5a) Działania krajowych organów regulacyjnych i Komisji w kontekście unijnych ram regulacyjnych w zakresie sieci i usług łączności elektronicznej przyczyniają*

<sup>2</sup> Oznacza to utrzymanie dotychczasowej polityki regulacyjnej w odniesieniu do dużych inwestycji, podejmowanych przez operatorów zasiedziałych. Dotychczasowa praktyka wykazała nieskuteczność takiego podejścia, o czym świadczą m.in. opinie operatorów-inwestorów zgłaszane w trakcie konsultacji publicznej oraz przewlekła realizacja dużych inwestycji światłowodowych.



się do realizacji obszerniejszych celów państwowych strategii politycznych w zakresie kultury, zatrudnienia, ochrony środowiska, spójności społecznej, rozwoju regionalnego oraz zagospodarowania przestrzennego.”

- „(3g) Polityka państwa powinna uzupełniać skuteczne funkcjonowanie rynków łączności elektronicznej, dotykając zarówno kwestii podaży, jak i popytu, tak aby pobudzać zdrowy mechanizm, w którym rozwój lepszej treści i usług zależy od dostępności infrastruktury i vice versa. Interwencje organów publicznych powinny być współmierne i nie powinny ani zakłócać konkurencji, ani hamować prywatnych inwestycji, powinny natomiast zwiększyć zachęty do inwestowania i zmniejszyć bariery przy wchodzeniu na rynek. W związku z tym organy publiczne mogą poprzez wprowadzenie infrastruktury o wysokiej wydajności, która będzie funkcjonować przez długi czas. Należy przy tym przyznawać środki publiczne w oparciu o otwarte, przejrzyste i konkurencyjne procedury, nie faworyzując z góry żadnej konkretnej technologii i zapewniając sprawiedliwy dostęp do infrastruktury.”
- „(3f) Inwestycje w badania i rozwój mają kluczowe znaczenie dla rozwoju sieci światłowodowych nowej generacji i osiągnięcia elastycznego i wydajnego dostępu do sieci radiowej, sprzyjając większej konkurencji i innowacyjnym rozwiązaniom i usługom z korzyścią dla konsumentów. Wyzwanie polega na zapewnieniu powszechnej i spójnej infrastruktury nowej generacji dla sieci i usług łączności elektronicznej, technologii informacyjnych i mediów.”
- „(3a) Głównym celem ram regulacyjnych UE w zakresie sieci i usług łączności elektronicznej jest stworzenie trwałego „ekosystemu” dla łączności elektronicznej w oparciu o podaż, poprzez skuteczne i konkurencyjne rynki infrastruktury i usług, oraz o popyt, poprzez rozwój społeczeństwa informacyjnego.”
- „(3b) (10a) Dalszym celem unijnych ram prawnych w zakresie sieci i usług łączności elektronicznej jest stopniowe ograniczanie sektorowych uregulowań ex ante w miarę rozwoju konkurencji na rynkach łączności elektronicznej, tak aby łączność elektroniczna ostatecznie podlegała wyłącznie prawu konkurencji. Jako że rynki łączności elektronicznej wykazują w ostatnich latach silną dynamikę konkurencyjności, istotnym jest, by ustanowione uprzednio obowiązki regulacyjne były nakładane jedynie w razie braku skutecznej i zrównoważonej konkurencji. Konieczność dalszego stosowania uregulowań ex ante powinna zostać poddana przeglądowi w celu określenia konieczności dalszego ich stosowania nie później niż pięć lat od daty transpozycji niniejszej dyrektywy.”
- „(39a) Należy wspierać zarówno inwestycje, jak i konkurencję, w celu zapewnienia konsumentowi możliwości wyboru.”
- „(16c) W dążeniu do realizacji celów ustanowionych w art. 8a dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), szczyt dotyczący widma radiowego powinien zostać zwołany w 2010 r. z inicjatywy państw członkowskich i z udziałem Parlamentu

Franciszek Kamiński: Reformy regulacyjne 2007 dla rynku komunikacji elektronicznej  
– zmienione wnioski Komisji Europejskiej

*Europejskiego, Komisji Europejskiej i wszystkich zainteresowanych stron. Powinien on przyczynić się w szczególności do zapewnienia większej spójności w unijnych strategiach politycznych dotyczących widma radiowego, dostarczenia wytycznych w zakresie przejścia z telewizji analogowej na cyfrową telewizję naziemną oraz uwolnienia widma dla nowych usług komunikacyjnych po przejściu na nadawanie cyfrowe.”*

Usunięto rozdz. 3a dyrektywy zmieniającej w sprawie procedury kontrolnej zasadności stosowania regulacji sektorowej, którego ust. 1 brzmi następująco [11]: *„Komisja dokona okresowego przeglądu funkcjonowania niniejszej dyrektywy i dyrektywy 2002/21WE (dyrektywa ramowa), 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) oraz 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach) i złoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie przed upływem trzech lat od daty zastosowania, o której mowa w art. 5 ust. 1. W swoim sprawozdaniu Komisja oceni, czy w świetle rozwoju sytuacji na rynku oraz w odniesieniu do konkurencji i ochrony konsumenta zachodzi potrzeba przedłużenia okresu obowiązywania przepisów w odniesieniu do sektorowych uregulowań ex-ante, o których mowa w art. 8 – 13a dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) oraz art. 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej) oraz czy powinny one zostać zniesione lub uchylone. W tym celu Komisja może zwrócić się do państw członkowskich oraz krajowych organów regulacyjnych i BERT z wnioskiem o przekazanie informacji, które zostaną jej dostarczone bez zbędnej zwłoki.”*

Zmieniono sformułowania dotyczące zarządzania widmem radiowym, tak aby powrócić do pierwotnej wersji zezwolenia ogólnego. W tym też celu przywrócono następujący motyw, skreślony uprzednio przez Parlament:

*„(26) Ze względu na wpływ wyjątków na rozwój rynku wewnętrznego usług łączności elektronicznej Komisja powinna mieć możliwość harmonizacji zakresu i charakteru wszelkich wyjątków od zasad neutralności technologii i usług, innych niż te mające na celu zapewnienie promocji różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, biorąc pod uwagę zharmonizowane warunki techniczne w zakresie dostępności i efektywnego użytkowania częstotliwości radiowych na mocy decyzji nr 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej („decyzja o spektrum radiowym”).”*

Jednocześnie usunięto propozycję ustanowienia Komitetu ds. polityki w zakresie widma radiowego (RSPC), zawartą w art. 8a dyrektywy ramowej. Zdaniem Komisji, rola RSPC byłaby ograniczona do komunikacji elektronicznej i pokrywałaby się z istniejącymi strukturami realizującymi te same zadania, a ponadto stworzenie RSPC nie jest konieczne do realizacji celów polityki wspólnotowej.

Komisja nie poparła propozycji Parlamentu, aby *„dostawcy uzyskiwali rekompensatę za ewentualne dodatkowe koszty netto, które mogą udokumentować, powstałe*

w wyniku nałożenia obowiązku świadczenia odnośnych usług użyteczności publicznej” (dyrektywa ramowa, art. 8 ust. 2 litera a).

W przypadku dyrektywy o dostępie proponowane przez Komisję poprawki do rezolucji Parlamentu zmierzają do przywrócenia stanu zgodnego z jej pierwotnym stanowiskiem [14]. W tym kontekście, obok już podanych informacji, warto przytoczyć następujący fakt, związany z separacją funkcjonalną. W propozycji Parlamentu przyjęto, że separacja funkcjonalna jako środek nadzwyczajny powinien być w szczególności sposób potraktowany, m.in. przez uzasadnienie jego optymalności. Regulator krajowy musi podać „*ba) analizę powodów uzasadniających twierdzenie, że to zobowiązanie byłoby najskuteczniejszym sposobem wzmocnienia środków naprawczych mających na celu rozwiązanie zidentyfikowanych problemów lub braków na rynku;*” (art. 13a ust. 2 lit. ba) dyrektywy o dostępie). Komisja dokonała zmiany tego warunku na: „*ba) analizę wykazującą, że taki obowiązek powinien spełniać wymogi art. 8 ust. 4 dyrektywy 2002/19/WE;*”. Tekst ust. 4 w [1] jest następujący: „*Obowiązki nałożone zgodnie z niniejszym artykułem powinny być adekwatne do zidentyfikowanego problemu, proporcjonalne oraz uzasadnione w świetle celów określonych w art. 8 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej). Obowiązki te winny być nakładane po przeprowadzeniu konsultacji zgodnie z art. 6 oraz 7 wspomnianej dyrektywy*”.

Z analizy tych tekstów wynika, że środek nadzwyczajny nie musi przechodzić szczególnej procedury weryfikacyjnej; wystarczy, że będzie spełniał takie same warunki prawne jak inne „zwyczajne” środki naprawcze. Stwierdzenie to znajduje dodatkowe potwierdzenie w fakcie usunięcia przez Komisję wymogu jednomyślnej akceptacji wniosku o zastosowanie separacji funkcjonalnej przez Organ Europejskich Regulatorów Telekomunikacji i Komisję, który stanowił część procedury dotyczącej spójnego stosowania środków naprawczych (dyrektywa ramowa, art. -7a, wersja parlamentarna).

#### **4. Sprawa zmian dyrektyw o usłudze powszechnej i ochronie prywatności**

6 listopada 2008 r. Komisja Europejska zaprezentowała poprawiony wniosek w sprawie zmian w dyrektywach o usłudze powszechnej i ochronie prywatności [18]: *Zmieniony wniosek: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, dyrektywę 2002/58/WE dotyczącą przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów* (Tekst mający znaczenie dla EOG), 2007/0248 (COD), KOM(2008)723 wersja ostateczna, Bruksela, dnia 6.11.2008.

Przedstawiając zmieniony wniosek, Komisja miała na celu dostosowanie pierwotnego wniosku [15] w zakresie niektórych zagadnień, zgodnie z propozycjami Parlamentu

Europejskiego zawartymi w rezolucji legislacyjnej [12]: *Rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników oraz dyrektywę 2002/58/WE dotyczącą przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów (COM(2007)0698 – C6-0420/2007 – 2007/0248(COD)), P6\_TA-PROV(2008)0452.*

Komisja przyjęła 58 poprawek (w tym 3 częściowo), odrzuciła 56 (w tym 3 częściowo), a 50 poprawek przyjęła częściowo lub zakwalifikowała do przeformatowania.

Główne zmiany wprowadzone do propozycji Parlamentu Europejskiego polegają na poprawieniu aspektów prawnych i stylistycznych tekstu, nie ingerując w materię zapisu. Obok tego Komisja odrzuciła niektóre propozycje, których treść uznała za niewłaściwą.

Poniżej podano propozycje odrzucone oraz poważnie zmodyfikowane [18].

- W preambule, motyw 3a, Parlament postulował, aby Komisja przedstawiła „nie później niż na jesieni 2008 r. przegląd zakresu obowiązku świadczenia usługi powszechnej oraz projekt reformy dyrektywy 2002/22/WE, aby sprostać odpowiednim celom usługi powszechnej”. Ten zapis stał się nieaktualny w świetle komunikatu Komisji [10] o przeprowadzeniu drugiego przeglądu usługi powszechnej, którego wyniki posłużą za podstawę do dalszych prac nad koncepcją usługi powszechnej z uwzględnieniem nowych realiów rynkowych w sektorze komunikacji elektronicznej oraz potrzeb gospodarki opartej na wiedzy. Z tego względu motyw 3a został odrzucony.
- Odrzucono koncepcję wprowadzenia punktów „kompleksowej obsługi”, służących „do udzielania wszelkiego rodzaju informacji użytkownikom”, (motyw 15b preambuły).
- Uznano za niepotrzebny motyw 38a preambuły: „(38a) Jeżeli traktat lizboński zmieniający Traktat o Unii Europejskiej i Traktat o ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej wejdzie w życie, Komisja powinna przedstawić Radzie i Parlamentowi nowy wniosek legislacyjny dotyczący prywatności i bezpieczeństwa danych w łączności elektronicznej, posiadający nową podstawę prawną.”
- Odrzucono motyw 39a preambuły, w którym stwierdza się, że „zapewnienie wysokiego poziomu ochrony praw konsumentów i indywidualnych użytkowników w ramach świadczenia usług telekomunikacyjnych” nie obejmuje korporacyjnych usług „w zakresie danych lub łączności telefonicznej świadczonych w pakiecie dużym przedsiębiorstwom usytuowanym w różnych krajach w obrębie UE lub poza nią w oparciu o umowy wynegocjowane indywidualnie przez obie strony o równej pozycji.”

- Nie wyrażono zgody na zmianę definicji publicznie dostępnej usługi telefonicznej w dyrektywie o usłudze powszechnej [4], art. 2 lit. c), tak aby objąć nią „*środki komunikacji specjalnie opracowane dla użytkowników niepełnosprawnych korzystających z usług transmisji tekstu lub "rozmowy totalnej"*”, jak również na poprawki dotyczące art. 6 tej dyrektywy, skierowane na uwzględnienie potrzeb niepełnosprawnych użytkowników końcowych.
- Odrzucono propozycję, aby w art. 7 ust. 1 dyrektywy [4] użyto sformułowania „*w celu zapewnienia [niepełnosprawnym użytkownikom końcowym] dostępu i przystępności usług łączności elektronicznej*” zamiast „*w celu zapewnienia dostępu i przystępności publicznie dostępnej usługi telefonicznej*”.
- W związku z rozwojem konkurencji na rynku usług komunikacji elektronicznej Parlament uznał za wskazane, aby obowiązek umożliwienia kontroli wydatków przez abonenta, który ciążył do tej pory na przedsiębiorstwie wyznaczonym do świadczenia usługi powszechnej, rozciągnąć na wszystkie przedsiębiorstwa. W tym celu zaproponował odpowiednią redakcję art. 10 ust. 2 oraz załącznika I część A do dyrektywy o usłudze powszechnej. Komisja odrzuciła poprawkę do wspomnianego artykułu, ale zaakceptowała uzupełnienie załącznika: „*Kontrola kosztów. Państwa członkowskie gwarantują, że krajowe organy regulacyjne wymagają od wszystkich przedsiębiorstw będących dostawcami usług łączności elektronicznej oferowania abonentom środków kontroli kosztów usług telekomunikacyjnych łącznie z bezpłatnym ostrzeganiem konsumentów w przypadku anormalnego schematu konsumpcyjnego.*”
- Odrzucono propozycje uzupełnienia załącznika I w dyrektywie o usłudze powszechnej zapisami dotyczącymi *najlepszych rad* (część A), *usług w razie kradzieży* oraz *oprogramowania ochronnego* (część B).
- Nie wyrażono zgody na art. 32a dyrektywy o usłudze powszechnej w sprawie dostępu użytkowników do treści, usług i aplikacji.
- Komisja sceptycznie podeszła do propozycji Parlamentu, aby nałożyć na operatorów wymóg oferowania możliwości zawierania umów z opcją dwunastomiesięczną (dyrektywa o usłudze powszechnej, art. 30 ust. 5a). Zdaniem Komisji, nałożenie takiego wymogu na operatorów w przypadku umów „*dla wszystkich rodzajów usług i urządzeń końcowych ograniczałoby wprowadzanie nowych ofert na rynku i swobodę działalności dla przedsiębiorców*” i dlatego odrzucono tę opcję. Jednocześnie Komisja zaakceptowała wniosek o ograniczenie maksymalnego okresu obowiązywania umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej do 24 miesięcy.

Komisja wprowadziła poważne zmiany do motywu 21a preambuły oraz związane-go z nim art. 27a dyrektywy o usłudze powszechnej w sprawie harmonizacji numerów usług użyteczności społecznej. Wychodząc założenia, że „*należy unikać zbyt*

surowych lub nierealistycznych przepisów (np. w odniesieniu do użytkowników niepełnosprawnych w ust. 2), które mogą stanowić przeszkodę dla skutecznego wdrożenia”, skreślono m.in. ust. 2 w art. 27a: „Państwa członkowskie gwarantują, że niepełnosprawni użytkownicy końcowi będą dysponowali dostępem do usług zapewnianych w ramach zakresu numeracyjnego „116”. W celu zagwarantowania niepełnosprawnym użytkownikom końcowym dostępu do tego rodzaju usług w czasie podróży w innych państwach członkowskich, podejmowane środki obejmują zapewnianie zgodności z właściwymi standardami lub specyfikacjami opublikowanymi w myśl postanowień art. 17 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).”

Komisja w [18] ustosunkowała się również do kwestii numeru „116000” dla numerów alarmowych w sprawie zaginionych dzieci (ostatnie zdanie w motywie 21a preambuły w [12]): „Mając na względzie szczególne aspekty związane ze zgłoszeniem zaginięcia dzieci oraz obecną ograniczoną dostępność wspomnianej usługi, państwa członkowskie powinny nie tylko dokonać rezerwacji numeru, lecz także zagwarantować faktyczną dostępność na ich terytorium, pod numerem 116000, usługi z zakresu zgłaszania zaginięć dzieci.” Uznała, że to jest nieproporcjonalne oraz trudne do wdrożenia w niektórych państwach członkowskich i z tego względu powinno być skreślone. Ponadto skreślono ust. 4 w art. 27a, dotyczący dostępu obywateli do usług gorącej linii w przypadku zaginięcia dzieci, gdyż aspekty tego ustępu „są poza zakresem ram regulacyjnych (zapewnienie numerów alarmowych)”.

Komisja podziela pogląd Parlamentu w sprawie wagi problematyki adresów IP i „jest gotowa podjąć pracę związaną z adresami IP, co proponuje Parlament, ale wyraźne odniesienie do tego w dyrektywie nie wydaje się właściwe”. Stąd propozycja zmiany tekstu motywu 27a preambuły na następujący:

„Adresy IP są kluczowe dla pracy Internetu. Są one niepowtarzalnymi numerami przydzielanymi urządzeniom pracującym w sieci komputerowej stosującej protokół IP do komunikacji między węzłami, takim jak komputery czy inteligentne urządzenia przenośne. W praktyce mogą one być również stosowane do identyfikacji użytkownika danego urządzenia. Rozpatrując różne scenariusze, w których wykorzystywane są adresy IP, oraz związane z tym technologie, które w szybki sposób ewoluują (w tym wykorzystanie IPv6), pojawiły się pytania dotyczące traktowania tych adresów w niektórych okolicznościach jako danych osobowych. Należy ściśle śledzić rozwój w zakresie wykorzystania adresów IP przy uwzględnieniu prac już przeprowadzonych przez między innymi grupę roboczą ds. ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych ustanowioną art. 29 dyrektywy 95/46/WE, i w razie potrzeby w świetle tego rodzaju propozycji.”

Na zakończenie należy zaznaczyć, że część zmian Komisji polegała na odrzuceniu skreśleń jej pierwotnych wniosków w dokumencie [15], poczynionych przez Parlament, co spowodowało ponowne ich przywrócenie w dyrektywie zmieniającej.

## 5. Uwagi końcowe

Zmienione wnioski Komisji Europejskiej [17–19], zgodnie z deklaracją wnioskodawcy, mają zaadaptować poprawki poczynione przez Parlament Europejski we wnioskach [14–16] i podane w rezolucjach legislacyjnych [11–13]. Przedstawiona analiza zmienionych wniosków skłania do wysnucia następujących uwag.

W sprawie ustanowienia Organu Europejskich Regulatorów Telekomunikacji zamiast Europejskiego Urzędu ds. Rynku Łączności Elektronicznej Komisja przechyliła się do formalnej zmiany nazwy, ale przeformatowała usytuowanie tego organu i zakres jego uprawnień. W wyniku tych zabiegów Organ straci niezależną oraz autonomiczną pozycję względem Komisji – co stanowi istotę propozycji parlamentarnej – i bardziej upodobni się do wspomnianego Urzędu. Warto też wspomnieć o stanowisku organizacji regulatorów IRG/ERG<sup>3</sup> z 10.10.2008 r., w którym wyrażono zadowolenie z koncepcji Parlamentu w sprawie powołania BERT, podkreślając jednocześnie, że ostateczna decyzja w sprawie regulacji rynku komunikacji elektronicznej powinna zapadać na szczeblu krajowym. Komisja Europejska nie podziela tego stanowiska i w zmienionym wniosku powróciła do przyznania jej prawa weta wobec środków zaradczych projektowanych przez regulatorów krajowych.


Według koncepcji Komisji, Organ Europejskich Regulatorów Telekomunikacji będzie pełnił funkcje doradcze, przy ograniczonym wpływie na politykę regulacyjną Komisji wobec regulatorów krajowych. Dodatkowo Komisja wyeliminowała udział tego Organu z procedury wprowadzania separacji funkcjonalnej jako nadzwyczajnego środka regulacyjnego.

Zmiany proponowane przez Komisję w dyrektywach ramowej, o dostępie i zezwoleniach przywracają w znacznej mierze system regulacyjny przedstawiony we wniosku [14]. Oprócz przywrócenia postulowanych we wniosku [14] uprawnień Komisji wobec regulatorów krajowych (z wyjątkiem uprawnienia do wymagania od regulatora krajowego nałożenia szczegółowego obowiązku), usunięto zapisy dotyczące: potrzeby szerszego spojrzenia na rolę regulatorów rynku komunikacji elektronicznej w społeczeństwie informacyjnym z gospodarką opartą na wiedzy, efektywnego wspierania nowych inwestycji przez współużytkowanie i współudział w podziale ryzyka inwestycyjnego, ograniczenia automatyzmu w nakładaniu obowiązków regulacyjnych na ope-


<sup>3</sup> I/ERG Statement on the progress of the European legislative framework for electronic communications, ERG (08) 52, 10 October 2008: "The I/ERG believes that, based on experience to date, NRAs' independence is of fundamental importance for the proper and effective functioning of the new regulatory framework. Accordingly, the I/ERG warmly welcomes the Report of the European Parliament which endorsed the Commission's proposed amendments to the Framework Directive aimed at strengthening NRA independence with explicit provisions to this effect. Indeed, formal and substantial reinforcement of NRA independence at national level is the corner-stone for the effective implementation of the EU regulatory framework in Member States, as well as for progressive improvement of the European system of regulatory cooperation. ... Within such an approach to regulatory coordination and the pursuit of greater regulatory consistency, the I/ERG restates the principle that NRAs have the relevant expertise to define and implement remedies tailored to their national markets and that final regulatory decisions should continue to be made at national level."

ratorów o znaczącej pozycji rynkowej, stopniowego ograniczania regulacji sektorowych oraz ewolucyjnego podejścia do zarządzania widmem radiowym.

O utrzymaniu twardego stanowiska Komisji w sprawie reform regulacyjnych 2007 świadczy fakt przywrócenia następującego fragmentu tekstu art. 5 ust. 1 w dyrektywie ramowej według wniosku [14], uprzednio skreślonego przez Parlament: „Przedsiębiorstwa te powinny także dostarczyć informacji dotyczących przyszłego rozwoju sieci lub usług, który mógłby wywrzeć wpływ na usługi hurtowe udostępniane konkurentom.” (Dotyczy to obowiązku dostarczania wszystkich niezbędnych informacji krajowym regulatorom przez przedsiębiorstwa udostępniające sieci i usługi komunikacji elektronicznej.) Firma powinna zatem przekazywać regulatorowi informacje o swoich przyszłych planach biznesowych, będących ważną tajemnicą biznesową, co z pewnością nie jest sprawą zwyczajną na konkurencyjnym rynku.



Wielce dyskusyjna jest sprawa separacji funkcjonalnej jako nadzwyczajnego środka zaradczego. Wprowadzenie tego środka na początkowym etapie demonopolizacji i liberalizacji rynku komunikacji elektronicznej w stosunku do państwowych firm telekomunikacyjnych byłoby zupełnie zrozumiałe i uzasadnione. Jednak jego wprowadzenie w zupełnie nowej rzeczywistości rynkowej oraz nowych potrzeb gospodarki i społeczeństwa, po sprzedaży firm państwowych, w warunkach szybkich zmian technicznych w infrastrukturze i urządzeniach, nie wydaje się rozwiązaniem trafnym. Uwaga organów państwa, Wspólnoty Europejskiej oraz podmiotów gospodarczych zostaje zwrócona na kilka lat na tworzenie nowych bytów organizacyjnych, a nie na wytyczanie ścieżek szybkiego rozwoju nowoczesnej infrastruktury i innowacyjnych usług na rynku komunikacji elektronicznej. Zamiast przekonywania potencjalnych inwestorów o braku racji w ich ocenie panującego systemu regulacji sektorowej, należałoby raczej przedstawić argumenty o możliwości korzystnego wykorzystania kapitału inwestycyjnego w sektorze komunikacji elektronicznej. Znane środki przyciągania inwestorów w postaci specjalnych stref ekonomicznych, specjalnego systemu wieloletnich ulg podatkowych itp. świadczą o skuteczności takiej państwowej polityki inwestycyjnej. W zasadzie brak jest przeciwwskazań doktrynalnych, aby nie można było znaleźć podobny język porozumienia z inwestorami w sektorze komunikacji elektronicznej.







Propozycje Komisji zawarte w zmienionym wniosku [18] są zbliżone do stanowiska Parlamentu i z tego względu nie budzą kontrowersji. W głównej mierze wynika to z faktu, że podstawowe kwestie usługi powszechnej pozostają poza obszarem nowelizacji w ramach reform 2007. Z pewnością temperatura dyskusji wzrośnie na etapie przygotowywania kompleksowej reformy zasad świadczenia usługi powszechnej, co ma nastąpić w latach 2009–2010, po przeanalizowaniu wyników drugiego przeglądu [10].

Zmienione wnioski Komisji Europejskiej [17–19] zostaną rozpatrzone przez Parlament i Radę. Drugie czytanie pakietu reform regulacyjnych 2007 w Parlamencie jest przewidywane na wiosnę 2009 r.



**Wykaz literatury**

- 
- [1] *Directive 2002/19/EC of the European Parliament and of the Council of 7 March 2002 on access to, and interconnection of, electronic communications networks and associated facilities (Access Directive)*. OJ L 108, 24.04.2002, pp. 7–20
- [2] *Directive 2002/20/EC of the European Parliament and of the Council of 7 March 2002 on the authorisation of electronic communications networks and services (Authorisation Directive)*. OJ L 108, 24.04.2002, pp. 21–32
- [3] *Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council of 7 March 2002 on a common regulatory framework for electronic communications networks and services (Framework Directive)*. OJ L 108, 24.04.2002, pp. 33–50
- [4] *Directive 2002/22/EC of the European Parliament and of the Council of 7 March 2002 on universal service and users' rights relating to electronic communications networks and services (Universal Service Directive)*. OJ L 108, 24.04.2002, pp. 51–77
- [5] *Directive 2002/58/EC of the European Parliament and of the Council of 12 July 2002 concerning the processing of personal data and the protection of privacy in the electronic communications sector (Directive on privacy and electronic communications)*. OJ L 201, 31.07.2002, pp. 37–47
- [6] Kamiński F.: *Charakterystyka pakietu reform regulacyjnych 2007*. Biuletyn Informacyjny IŁ, 2008, nr 1, s. 1–22 (on-line), <http://www.itl.waw.pl/publ/biuletyn/>
- [7] Kamiński F.: *Propozycje reform regulacyjnych 2007 w sektorze komunikacji elektronicznej Unii Europejskiej*. Telekomunikacja i Techniki Informacyjne, 2008, nr 1–2, s. 20–50
- [8] Kamiński F.: *Reformy regulacyjne dla rynku komunikacji elektronicznej na wokandzie Parlamentu Europejskiego (cz. 1)*. Biuletyn Informacyjny IŁ, 2008, nr 2, s. 1–18 (on-line), <http://www.itl.waw.pl/publ/biuletyn/>
- [9] Kamiński F.: *Reformy regulacyjne dla rynku komunikacji elektronicznej na wokandzie Parlamentu Europejskiego (cz. 2)*. Biuletyn Informacyjny IŁ, 2008, nr 3, s. 1–25 (on-line), <http://www.itl.waw.pl/publ/biuletyn/>
- 
- [10] *Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie drugiego przeglądu okresowego zakresu usługi powszechnej w sieciach i usługach łączności elektronicznej, zgodnie z art. 15 dyrektywy 2002/22/WE, KOM(2008) 572 wersja ostateczna, Bruksela, dnia 25.09.2008*

- 
- [11] *Rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, 2002/19/WE w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń i 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (COM(2007)0697–C6-0427/2007–2007/0247(COD)), P6\_TA-PROV(2008)0449*
- [12] *Rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników oraz dyrektywę 2002/58/WE dotyczącą przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów (COM(2007)0698–C6-0420/2007– 2007/0248(COD)), P6\_TA-PROV(2008)0452*
- [13] *Rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Europejski Urząd ds. Rynku Łączności Elektronicznej (COM(2007)0699 – C6-0428/2007 – 2007/0249(COD)), P6\_TA-PROV(2008)0450*
- [14] *Wniosek: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywy 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, 2002/19/WE w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń i 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (przedstawiony przez Komisję), {SEK(2007) 1472}, {SEK(2007) 1473}, KOM(2007) 697 wersja ostateczna, Bruksela, dnia 13.11.2007*
- [15] *Wniosek: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników oraz dyrektywę 2002/58/WE dotyczącą przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów (przedstawiony przez Komisję), {SEK(2007) 1472}, {SEK(2007) 1473}, KOM(2007) 698 wersja ostateczna, Bruksela, dnia 13.11.2007*
- [16] *Wniosek: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające Europejski Urząd ds. Rynku Łączności Elektronicznej (przedstawiony przez Komisję), {SEK(2007) 1472}, {SEK(2007) 1473}, KOM(2007) 699 wersja ostateczna, Bruksela, dnia 13.11.2007*
- 

- 
- [17] *Zmieniony wniosek: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, 2002/19/WE w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń i 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (przedstawiony przez Komisję), 2007/0247 (COD), KOM(2008) 724 wersja ostateczna, Bruksela, dnia 6.11.2008*
- [18] *Zmieniony wniosek: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, dyrektywę 2002/58/WE dotyczącą przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów (Tekst mający znaczenie dla EOG), 2007/0248 (COD), KOM(2008) 723 wersja ostateczna, Bruksela, dnia 6.11.2008*
- [19] *Zmieniony wniosek: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające Europejski Urząd ds. Rynku Łączności Elektronicznej (przedstawiony przez Komisję na mocy art. 250 ust. 2 Traktatu WE), 2007/0249 (COD), KOM(2008) 720 wersja ostateczna, Bruksela, dnia 5.11.2008*
- 

**Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy** jest placówką badawczo-rozwojową, zatrudniającą zespół naukowców i specjalistów o wysokich kompetencjach w dziedzinie telekomunikacji i technik informacyjnych.

Prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych jest jednym z najważniejszych obszarów działalności Instytutu Łączności. Tematyka prac dotyczy m.in.: sieci inteligencji otoczenia, optoelektroniki, inżynierii oprogramowania, wspomaganie decyzji, aspektów strukturalnych, funkcjonalnych i rozwojowych infrastruktury telekomunikacyjnej.

Wykonywane są również prace o charakterze interdyscyplinarnym, uwzględniające zagadnienia, np. **prawa telekomunikacyjnego** czy **ekonomiki telekomunikacji**. Podejmowane są także tematy dotyczące **społeczno-ekonomicznych, prawnych i technicznych aspektów społeczeństwa informacyjnego**.

Od 2000 r. Instytut Łączności wydaje dwa czasopisma: [Telekomunikacja i Techniki Informacyjne](#) oraz [Journal of Telecommunications and Information Technology](#). Czasopismo *Telekomunikacja i Techniki Informacyjne* (TITI) ma charakter naukowo-techniczny. Szczegółowe informacje o najnowszym numerze TITI zaprezentowano na stronie: <http://www.itl.waw.pl/publ/titi/>

*Journal of Telecommunications and Information Technology* (JTIT) jest angielskojęzycznym czasopismem naukowym. Informacje o JTIT znajdują się na stronie: <http://www.itl.waw.pl/publ/jtit/>. *Journal* został umieszczony w bazach EBSCO: <http://www.epnet.com/> i Ulrichsweb.com.

**Instytut Łączności**

ul. Szachowa 1  
04-894 Warszawa  
tel.: (+48) 22 51 28 100  
faks: (+48) 22 51 28 625

**Oddział IŁ w Gdańsku**

ul. Jaśkowa Dolina 15  
80-252 Gdańsk  
tel.: (+48) 58 341 71 21  
tel.: (+48) 58 341 80 91  
faks: (+48) 58 341 71 12

**Oddział IŁ we Wrocławiu**

ul. Swojczycka 38  
51-501 Wrocław  
tel.: (+48) 71 36 99 800 (803)  
tel.: (+48) 71 372 88 68  
faks: (+48) 71 372 88 78

Redaktor naczelna: Ewa Kapuściarek; e-mail: [redakcja@itl.waw.pl](mailto:redakcja@itl.waw.pl)

Edycja: Ośrodek Informacji Naukowej, Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy

Prenumerata: wyłącznie elektroniczna na stronie: <http://www.itl.waw.pl/publ/biuletyn/form.html>

© Copyright by Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy 2008